

TEMA ADI : Çocuk Dünyası
METİN ADI : Haydi Uçurtma Yapalım

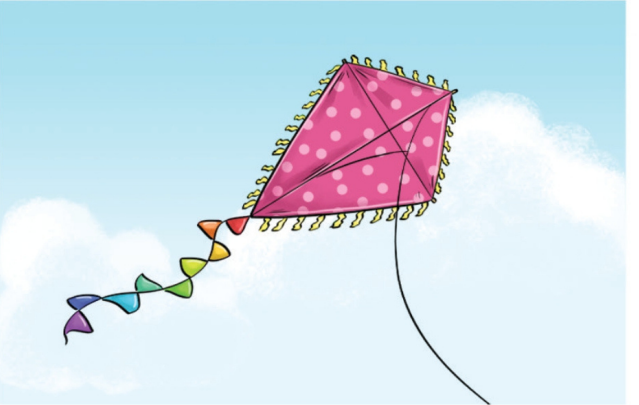
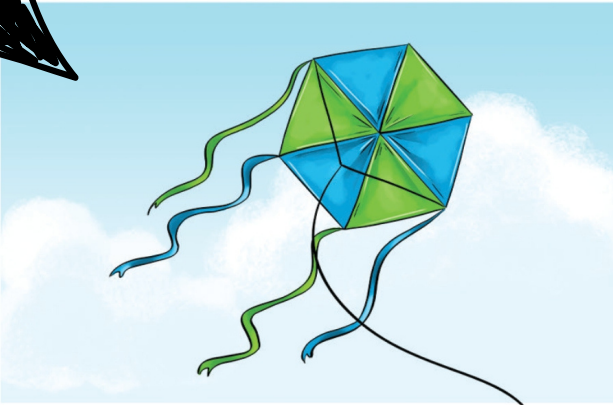
Uçurtma rüzgâr çıktığında havaya kalkar. Rüzgâr kanatlarına vurur ve onu yukarı taşır. Biz de ipinden tutarak uçurtmayı dengede tutar ve istediğimiz yere doğru yönlendiririz. Böylece uçurtma gökyüzünde süzülür.

METNE HAZIRLIK

1. Daha önce hiç uçurtma uçurdunuz mu? **Evet**

2. Uçurtmanın nasıl uçtuğunu biliyor musunuz? Açıklayınız.

3. Aşağıda görselleri verilen uçurtmalardan en çok hangisini beğendiniz? Nedenleriyle birlikte söyleyiniz. **Çünkü yeşil ve mavi rengi severim.**

Metni sessiz okuma yöntemiyle okuyunuz.

Sessiz okuma yöntemi, hayatımız boyunca en çok kullanacağımız okuma yöntemidir. Bu yöntem, zaman tasarrufu sağlayarak metnin hızlı bir şekilde okunmasını sağlar.

Sessiz okuma yöntemini uygularken bu yöntemle ilgili bildiklerinizi gözden geçirdikten sonra aşağıdaki kurallara uygun hareket ediniz:

- Dudaklar kıpırdatılmamalı, metin gözle takip edilmelidir.
- Metin parmak ya da kalemle izlenmemelidir.
- Okuma herhangi bir nedenle bölünmemeli, okuma esnasında dikkat dağıtacak davranışlardan kaçınılmalıdır.

Aşağıdaki metinden hareketle ev ortamında uçurtma yapabilirsiniz. Uçurtmanızı, aile büyüklerinizin kontrolünde ve onlardan yardım alarak yapınız.

HAYDİ UÇURTMA YAPALIM

Uçurtma kültürümüzün en yaygın modellerinden biri de elma uçurtmadır. Altıgen şeklinde ve çıtaların boyları birbirine eşit. Üstelik yapımı da çok kolay... Haydi başlayalım!

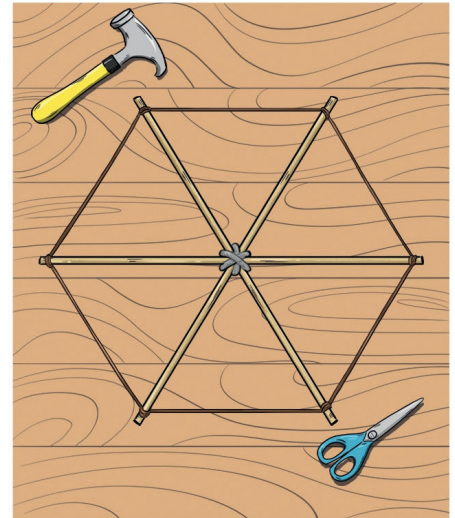
Malzemeler:

Aynı boy 3 çıta, 1 cam çivisi, çekiç, 2 kap kâğıdı, bant ya da tutkal, ip, makas.

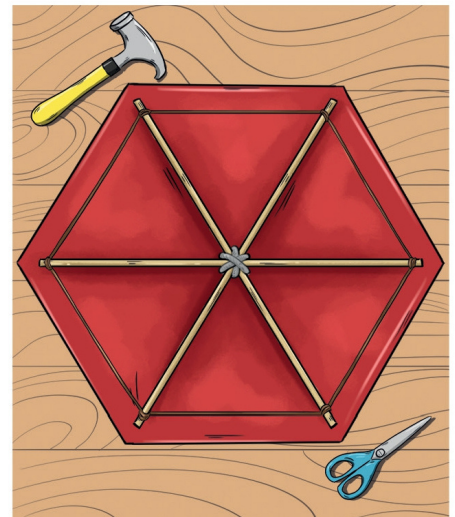

- 1 Çıtaları üst üste koyup tam orta noktaya cam çivisini çakalım. Çivinin çıkan ucunu yatıralım. Çıta'yı bir tarafa, ip makarasını diğer tarafa alalım. İpin ucunu çıtanın merkezine bakacak şekilde koyup ipi dört tur sardıktan sonra resimdeki gibi düğümleyelim.

Çıta araları aynı uzunlukta olmalı. İpi, çivinin olduğu yerden ölçüp bir sonraki çıtaya aynı şekilde saralım. Bu işlemi beş köşeye uygulayalım. Altıncı köşede iplerdeki bolluğu almak için biraz kasarak bağlayalım ve ikinci bir düğüm daha atıp ipi keselim. İskeletimiz hazır.

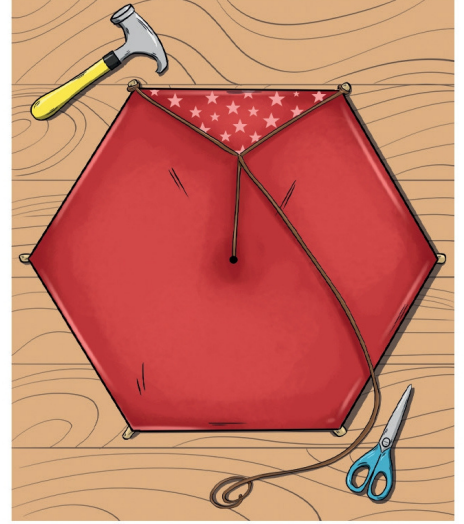

- 2 Kâğıdı, düz bir zemine serelim ve iskeletin kenarından 1-2 cm taşacak şekilde keselim. Bize yakın çıtanın her iki kenarından şekildeki gibi kesikler açalım. Kâğıdı ipin üzerinden katlayıp fazla germeden yapıştıralım. Aynı işlemi önce karşıya sonra tüm kenarlara uygulayalım. İşte, uçurtmaya gömleğini giydirdik.

3

Sıra uçurtmanın dengesinde... Bir üst kenar belirleyelim. Bu kenarın uçlarına ipi çıtaların altından geçirip iki düğüm atalım. İp, desenli kısma düşmeli ve bir çıta boyu olmalı. İpin orta noktası da çiviye değmeli. Tahminen bir metre ip keselim. Çivinin tam üzerinde olacak şekilde kâğıdı delip bu ipi geçirelim. İpin ucu, alt uçgenin altından çıkmalı ve (...) çıta üzerine iki kez düğümlemeli. Yoksa uçurtma rüzgârla karşılaşınca ip, kâğıdı yırtar.

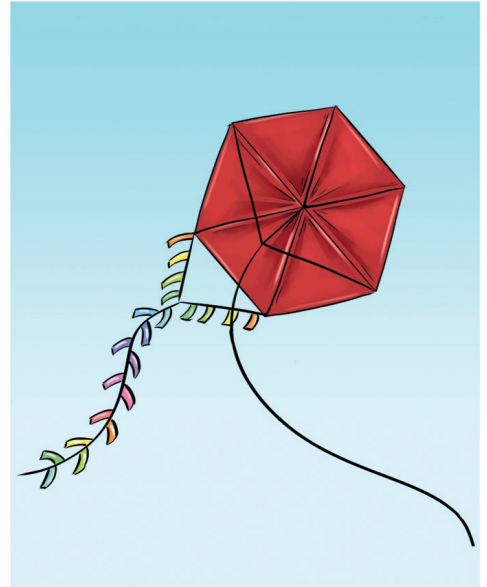

4

Çıkan ipi, yarım çıta boyu ölçüp V'nin tam ortasından düğüm atalım. Son ipin kaymaması için düğümleyelim. Alt kenara kuyruk dengesini ilk yaptığımız V gibi sağlayalım.

Diğer kâğıdı kuyruk için kullanalım. Uçurtma kâğıdımızın kenarındaki kısmı kuyruğu renklendirmek için kullanabilirsiniz. Bir cm genişliğinde kesilen şeritleri iki kat olarak kuyruk ipine bağlayalım. Kuyruk, uçurtmaların etrafını en az üç kere dolaşmalı. Renkli kuyruğumuzu alt denge ipinin ortasına kaymayacak şekilde sabitleyelim. Uçurtmaya ip makarasını da bağlarsak tek eksik uçurtma uçurabileceğimiz bir alan...

(...)

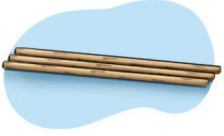
Sahra KULEMİR

(Kısaltılmıştır.)

1. ETKİNLİK

Metinden alınan ve görselleri verilen aşağıdaki kelimeleri anlamlarıyla eşleştiriniz. Ardından kelimeleri birer cümlede kullandıktan sonra sözlüğünüze yazınız.

Kelimeler

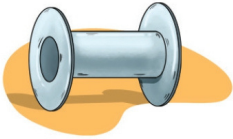
çita

tutkal

çivi

makara

kap

merkez

Anlamları

İple bağlanarak rüzgâr yardımıyla uçurulan bir çeşit oyuncak.

Üzerine iplik, tel, şerit vb. sarılan, kenarları çıkıntılı, eksenli boyunca delik silindir.

Belirli bir yerin ortası.

Deri, kıkırdak vb. hayvansal maddelerden elde edilen, katılaşmış sertleşme özelliğiyle tahta, kâğıt vb. yapıştırmaya yarayan madde.

İki şeyi birbirine tutturmak, bir nesneyi bir yere sabitlemek için çakılan, ucu sivri, başlı, metal veya ağaçtan yapılmış ufak çubuk.

Düzgün biçilmiş uzun ve ensiz tahta.

İçerisi gaz, sıvı veya katı herhangi bir maddeyi alabilen oyuk nesne.

CÜMLELERİM

Uçurtmayı yapmak için tahtadan ince bir çita kullandık.

Defterimin kapağını yapıştırmak için tutkal aldım.

Babam duvara resim asmak için çivi kullandı.

Uçurtmamın ipini makaraya sardım.

Annem yemeği büyük bir kaba koydu.

Şehrin merkezinde çok kalabalık vardı.

2. ETKİNLİK

Metnin konusunu söyleyiniz. Ardından metni beğenip beğenmediğinizi nedenleriyle birlikte aşağıdaki yazma alanına yazınız.

Metni beğendim çünkü:

Ben uçurtma uçurmayı çok severim. Arkadaşlarımla dün uçurtma uçurmuştuk.

Metni beğenmedim çünkü:

.....
.....
.....

3. ETKİNLİK

Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayınız.

Çıta, cam çivisi, çekiç, kap kağıdı, bant, ip ve makas.

1. Uçurtma yapımı için gerekli olan malzemeler nelerdir?

2. Uçurtma yapımı kaç aşamada anlatılmıştır? 4

3. İkinci aşamada uçurtma yapımıyla ilgili hangi bilgiler verilmiştir? Kağıdı uçurtmaya nasıl takacağımızın bilgisi verilmiştir.

4. Uçurtmanın en son yapılan kısmı neresidir? Kuyruğu.

5. Uçurtmanın uçabilmesi için nasıl bir alana ihtivacı vardır?

Neden? Uçurtmanın uçabilmesi için geniş ve açık bir alana ihtiyaç var. Çünkü dar yerde ağaçlar, binalar ya da elektrik telleri uçurtmaya takılabilir. Açık alan olunca rüzgâr rahat eser ve uçurtma kolayca gökyüzüne çıkar.

4.

“Haydi Uçurtma Yapalım” metni ile “Sürpriiiiiiz!” metnini aşağıdaki özelliklere göre karşılaştırınız. Hangi özellik hangi metne aitse onun altındaki kutucuğu işaretleyiniz. İki metin arasındaki farklar hakkında konuşunuz.

Ölçütler	Haydi Uçurtma Yapalım	Sürpriiiiiiz!
Paragraflar hâlinde yazılmıştır.		✓
Metinde kahramanlar vardır.		✓
Diyaloglar önemli yer tutar.		✓
Bilgi vermek amacıyla yazılmıştır.	✓	
Olay ön plandadır.		✓
Zaman ve mekân unsurları belirgindir.		✓
Bir işin yapılış aşamaları verilmiştir.	✓	

“Haydi Uçurtma Yapalım” ve “Sürpriiiiiiz” metinleri düzyazıdır. “Sürpriiiiiiz” metni, önceki bilgilerinizden de hatırlayacağınız üzere hikâye edici türde yazılmış bir metindir. Yani olaya dayalıdır. Zaman, mekân ve kahramanlar unsurları yer alır. “Haydi Uçurtma Yapalım” metni ise bilgilendirici türde bir metindir. Bu tür metinler, okuyucuyu bilgilendirmek; bir şeyi, bir yeri, bir nesneyi, bir kişiyi vb. tanıtmak amacıyla yazılır. Bilgilendirici metinler, hikâye edici metinler gibi üç bölümden oluşur. Bu bölümler; giriş, gelişme ve sonuçtur. Giriş bölümünde yazar, konu hakkında genel bir bilgi verirken gelişme bölümünde konunun ayrıntıları işlenir. Sonuç bölümüyse gelişme bölümünün bir özeti olup bu bölümde konu sonuca bağlanır.

5. ETKİNLİK

“Haydi Uçurtma Yapalım” metninden alınan aşağıdaki cümleleri okuyunuz. Cümlelerde kullanılan noktalama işaretlerini daha önce görüp görmediğinizi düşününüz. Ardından bu işaretlerin adlarını söyleyiniz.

“Üstelik yapımı da çok kolay... Haydi başlayalım!”

“Malzemeler:

Aynı boy 3 çita, 1 cam çivisi, çekiç, 2 kap kâğıdı, bant ya da tutkal, ip, makas.”

Cümlelerde kullanılan noktalama işaretleri nokta (.), virgül (,), üç nokta (...), iki nokta (:) ve ünlemdir (!). Nokta ve virgölün görevlerini öğrendiniz.

İki nokta, ünlem ve üç nokta dilimizde genellikle şu görevlerde kullanılır:

İki nokta (:)

1. Kendisiyle ilgili örnek verilecek cümlelerin sonuna, örneklerden önce konur.

Sevdiğim yemeklerden bazıları şunlardır: nohut, pirinç pilavı, tavuk...

2. Bir yazıda konuşma cümlesinin geleceğini bildiren cümlelerin sonuna konur.

Öğrencisine bakarak:

— Sen de gelebilirsin, dedi.

Ünlem (!)

1. Mutluluk, kaygı, üzüntü, şaşkınlık, heyecan, coşkunluk, korku vb. gibi duygu bildiren sözcük, sözcük grubu veya cümlelerin sonuna konur.

— Eyvah! Ben böyle olacağını biliyordum.

2. Seslenme ve hitap sözlerinden sonra konur.

— Hey! Senin orada ne işin var?

Üç Nokta (...)

1. Olaylar, adlar, örnekler sıralandıktan sonra benzerlerinin de var olduğunu belirtmek için kullanılır.

Yaz meyvelerinden bazıları şunlardır: şeftali, elma, karpuz, kavun...

2. Bitmemiş cümlelerin sonuna konur.

Kafasını kaldırıp uzaklara daldı...

6. ETKİNLİK

“Sonraki Derse Hazırlık” aşamasında sizden istenilen çalışmanın sonucunda yaptığınız uçurtmayı sınıfta sergileyiniz.

“Haydi Uçurtma Yapalım” metninde aşamaları verilen uçurtmanın ve aile büyüklerinizle öncesinden yaptığınız uçurtmanın yapılış aşamalarını karşılaştırınız. Zorluk ve kolaylık yönünden farklılıklarını açıklayınız.

Uçurtma yaparken takip ettiğiniz aşamaları, aşamalarda yaptığınız işlemleri, karşılaştığınız sorunları nasıl çözdüğünüzü aşağıdaki yazma alanına yazınız. Yazınızı bitirdikten sonra kontrol ederek varsa yazım ve noktalama yanlışlarınızı düzeltiniz.

UÇURTMA YAPARKEN İZLEDİĞİM AŞAMALAR

Önce ince çıtaları aldım ve birbirine bağladım. Çıtaların üzerine kâğıdı düzgünce yapıştırdım. Yapıştırırken tutkalın taşmamasına dikkat ettim. Daha sonra makarayla uzun bir ip hazırladım ve uçurtmanın ortasına bağladım. Kuyruğunu yapmak için renkli kâğıtlardan şeritler kestim ve uçurtmanın altına taktım.

KARŞILAŞTIĞIM SORUNLAR VE ÇÖZÜM YOLLARIM

Karşılaştığım sorunlardan biri ipin dolaşmasıydı. Sabırla çözerek düzeltmeyi başardım. Bir diğer sorun da çıtaların kaymasıydı. Onları yeniden sıkıca bağladım. Bu şekilde uçurtmamı tamamladım ve rüzgârda güzelce uçurdum.

7. ETKİNLİK

Kendinizi nasıl tanımlıyorsunuz? Aşağıda istenilen bilgileri özelliklerinize uygun olacak şekilde doldurunuz.

Nelerden hoşlanırım: Resim yapmaktan, çiçekleri sulamaktan ve kitap okumaktan çok hoşlanırım.

Nasıl vakit geçiririm: Boş zamanlarımda resim çizerim, kedimle oynarım ve anneme mutfakta yardım ederim.

En sevdiğim oyun: Saklambaç oynamayı çok seviyorum.

Yeteneklerim: Çok güzel resim çizerim, hızlı koşarım ve şiir ezberlemekte iyiyim.

Çocuk olmayı çok seviyorum çünkü:

Çocukken hayat çok daha eğlenceli ve renkli geliyor. Sabah okula gidince arkadaşlarımla birlikte oyun oynayabiliyorum. Öğretmenim bana yeni şeyler öğretiyor ve ben her gün yeni bilgiler öğreniyorum. Çocukken hayal kurmak çok kolay, istediğim her şeyi kafamda canlandırabiliyorum. Mesela bir gün astronot olduğumu hayal ediyorum, başka bir gün ressam oluyorum.

Büyüklerin yaptığı gibi ağır işlerim yok. Annem ve babam bana hep yardımcı oluyor. Oyun oynadığımda çok mutlu oluyorum çünkü arkadaşlarımla gülp eğleniyoruz. Parkta koşmak, bisiklete binmek, saklambaç oynamak bana büyük mutluluk veriyor. Çocukken küçük şeylerle bile sevinebiliyorum; mesela balon alınca ya da dondurma yiyince kocaman gülümsüyorum.

8. ETKİ

Aşağıda v

Bu tür haberlerin gazetelerde yayımlanmasının amacı, insanların güzel etkinliklerden haberdar olmasıdır. Gazeteyi okuyanlar yapılan etkinlikleri görür ve mutlu olur. Ayrıca başka şehirlerde yaşayanlar da benzer etkinlikler düzenlemek için fikir alabilir. Böylece hem çocukların hem de ailelerin birlikte eğlendiği güzel çalışmalar yaygınlaşır.

Şebinkarahisar'da Uçurtma Şenliği

Giresun'un Şebinkarahisar ilçesinde düzenlenen Uçurtma Şenliği hem minik öğrencilere hem de velilere unutulmaz bir gün yaşattı.

İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından organize edilen etkinlik, okul öncesi ve ana sınıfı öğrencileri ile ailelerini bir araya getirerek ilçenin stadında renkli görüntülere sahne oldu.

Gökyüzü, rengârenk uçurtmalarla dolarken katılımcılar için pek çok eğlenceli aktivite de hazırlandı. Müzik eşliğinde oyunlar oynanırken ebru sanatı, yüz ve taş boyama, akılzeka oyunları, duyu masalları ve geleneksel Türk oyunları gibi etkinlikler büyük ilgi gördü.

Genel ağdan alınmıştır.
(Kısaltılmıştır.)

a. Bu tür haberlerin gazetelerde yayımlanmasının amacı ne olabilir? Düşüncelerinizi açıklayınız.

b. Siz de okulunuzda bir uçurtma şenliği düzenleyiniz. Uçurtma şenliğinin düzenleneceği alan, bu alana nasıl gidileceği ve şenliğe kimlerin katılacağı hakkında arkadaşlarınızla konuşunuz. Arkadaşlarınızla farklı ya da benzer düşüncelere sahip olabilirsiniz. Farklı düşünceler, farklı çözümler üretmenize yardımcı olur. Bu nedenle arkadaşlarınızın düşüncelerini açıklarken sözlerini kesmeden, saygı ve sabırla dinleyiniz. Arkadaşlarınızla konuşurken onları saygılı bir şekilde dinleyiniz.

Düzenleyeceğiniz şenlik için öğretmenlerinizden, okul idaresinden, muhtarlık, belediye veya kaymakamlık gibi resmî kuruluşlardan yardım alabilirsiniz.

SONRAKİ DERSE HAZIRLIK

Aile büyüklerinize çocukluk zamanlarında nasıl vakit geçirdikleri ve hangi oyunları oynadıkları hakkında sorular sorunuz. Edindiğiniz bilgileri bir kâğıda yazarak sınıfa getiriniz.